

Yhteislupapäätös, maa-aines- ja ympäristölupa, Haapasora Oy

Päätöksen antopäivä 7.9.2022

Asia	Maa-aineslain (555/1981) 4 §:n mukainen lupa maa-aineksen ottamiseen ja ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n mukainen ympäristölupahakemus kivenlouhintaan ja murskaukseen sekä toiminnan aloittaminen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, Äänekoski Diaarinumero 776/11.01.00.05/2021
Hakija	Haapasora Oy Päivöläntie 6 44420 Liimattala Y-tunnus: 0796619-0 Yhteyshenkilö: Ari Liimatainen
Toiminta ja sijainti	Kiinteistö: Jekkula 1 (992-402-10-203) ja Paasmäen aineenottoalue (992-402-10-163) Omistaja: Haapasora Oy ja Metsähallitus Kunta: Äänekoski Otettava maa-aines: kalliokivi Suunnitelma-alueen pinta-ala: 7,87 ha Ottoalueen pinta-ala: 3,10 ha Kokonaisottomäärä: 400 000 m³ktr
Luvan hakemisen peruste	Maa-aineslain (555/1981) 4 §:n 1 momentti ja ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n 1 momentin ja liitteen 1 taulukon 2 kohdat 7 c) ja e). Lupahakemukset käsitellään maa-aineslain 4 a § ja ympäristönsuojelulain 47 a §:n tarkoittamassa yhteiskäsittelyssä.
Lupaviranomaisen toimivalta	Maa-aineslain (555/1981) 7 §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ja valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 2 §:n kohtia 6 a) ja b) koskevat toiminnot ratkaisee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.
Asian vireilletulo	Lupahakemus on tullut vireille 7.6.2021.
Toimintaa koskevat luvat ja sopimukset	Alueelle on Äänekosken kaupungin ympäristölautakunnan 17.11.2009 (§ 87) myöntämä maa-aineslupa, joka on voimassa 31.12.2029 saakka. Alueella myös Äänekosken kaupungin ympäristölautakunnan myöntämä toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa on (24.11.2009, § 88). Maa-aineslupa on 7.2.2014 tehty rajausmuutoksia. Ympäristöluvan lupamääräyksiä 3 ja 4 on muutettu päätöksellä 21.2.2018 (14 §).

Kallioalue sijaitsee tilalla Jekkula 1 10-203. Tilaan on lainhuuto Haapasora Oy:llä (523/11.10.2010/9044193). Ottamisalue sijaitsee kokonaan tilalla 1010-203. Osa suunnitellusta varastoalueesta sijaitsee tilalla Paasmäen aineenottoalue 10-163. Alueesta on tehty vuokrasopimus tilan omistajan Metsähallituksen kanssa 25.8.2009.

**Alueen
kaavoitustilanne**Yleiskaava ja asemakaava

Toiminta sijaitsee kaavoittamattomalla alueella.

Maakuntakaava

Keski-Suomen maakuntakaavassa alueeseen kohdistuvana merkintänä on VT4 kehittämisakselin merkintä.

**Toiminnan
sijaintipaikka ja
ympäristö**

Alue sijaitsee 9 km Äänekosken kaupungin keskustasta pohjoiseen valtatie 4:n länsipuolella. Alueen pohjoispuolella 130 m etäisyydellä ottamisalueen rajasta sijaitsee teleliikennemasto. Lähin talo sijaitsee ottoalueen pohjoisreunasta 300 m pohjoiseen. Pääosa ottamisalueesta on jo avattu maa-ainesten ottoa varten, reuna-alueilla kasvaa havupuutaimikkoa. Ottoalue rajautuu pohjois-, itä- ja länsireunoiltaan metsätaloustaloudessa olevaan Raninmäen tilaan 992-402-10-164. Suunnitelma-alue rajautuu eteläreunaltaan Paasmäen aineenottoalueen tilaan 992-402-10-163. Tila toimii puutavaran varastointialueena.

Vesistöt

Lähimmät vesistöt ovat Jounaanlampi alueesta 950 m lounaaseen ja Petojärvi, joka sijaitsee alueesta 1,0 km pohjoiseen. Jounaanlammen pinta on tasolla 106.0 ja Petojärven pinta tasossa 150.0.

Pohjavesialueet

Alue ei sijaitse pohjavesialueella. Lähimmät pohjavesialueet ovat Vähälän 1-luokan pohjavesialue (0999211) alueelta 4,4 km lounaaseen ja Kotimäen 2-luokan pohjavesialue (0999209) joka sijaitsee alueelta 4,8 km koilliseen.

Alueen vaikutuspiirissä sijaitsevat talousvesikaivot

Hakija ei ole toimittanut tietoa kaivoista.

Luonnon- ja maisemansuojelulliset näkökohdat

Lähin luonnonsuojelualue on Natura 2000-verkoston kuuluva alue, Ison Särkijärven Metsä-Metsäkangas (FI 0900122), joka sijaitsee noin 2,3 kilometrin etäisyydellä alueesta länteen.

Suoritettut maastomittaukset

Alueen suunnitelmakartta on piirretty toukokuussa 2021 tehdyn GPS-kartoituksen ja dronekartoituksen sekä Maanmittauslaitoksen avoimen laserkeilausaineiston pohjalta. Kartta on tulostettu tätä suunnitelmaa varten mittakaavaan 1:2000 2:n metrin käyrävälein. Koordinaatisto on ETRS-TM35 ja korkeustaso on N2000. Alueen

korkeuspisteinä ovat kartassa näkyvät korkeuspisteet 1 ja 2, jotka ovat maalimerkkejä kalliossa ja isossa kivessä.

Maa-aineslupahakemuksen mukainen toiminta

Maa-aineksen ottaminen

Otettava maa-aines on louhittavaa kalliokiviainesta ja ottaminen tapahtuu vuosien 2022-2042 aikana. Kaivussyvydet ja suunta ilmenevät suunnitelmakartasta. Alin ottotaso on 171.0. Maa-aines tullaan käyttämään Äänekosken ja lähitienoon rakennustoiminnan tarpeisiin. Suunnitelma-alueena on kiinteistö Jekkula 1 992-402-10-203 alaltaan 7,53 ha sekä 0,34 ha suuruinen vuokra-alue kiinteistöstä Paasmäen aineenottoalue 992-402-10-163. Suunnitelma-alueen yhteispinta-ala on 7,87 ha Ottoalueen pinta-ala on 3,10 ha. Ottaminen laajenee alueen itä- ja länsipuolelle, jolloin itäinen alue on 2,28 ha ja läntinen 0,82 ha. Itäiseltä alueelta tulee massoja 340 000 m³ ja läntiseltä 60 000 m³.

Kaivun aikana syntyvät jyrkät luiskat suojataan lippusiimalla. Alueen reunoille on rakennettu metalliaita. Alueen rajauspaalut, luiskamallit ja korkeushäkit rakennetaan luvan myöntämisen jälkeen.

Ottamisalueen rajaus, kaivausten ja leikkausten syvyys sekä muoto

Leikkauskuvien mukaan korkeimmillaan pudotus on 33 metriä sijoittuen alueen pohjoisreunalle. Suunnitelmakuvan mukaisesti ottaminen etenee läntisellä alueella luoteeseen ja itäisellä alueella koilliseen.

Maisemointi ja jälkihoito

Materiaalin oton jälkeen alueelle varastoidut pintamaat levitetään ja tasoitetaan. Alueen metsitys tapahtuu luontaisesti. Mikäli luontainen uudistus on hidasta, kylvetään alueelle männynsiementä. Alueen luiskat luiskataan kaltevuuteen 7:1. Alueen ympärille rakennetaan tukeva teräsverkkoaita.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Toimitetun suunnitelman mukaisesti toiminnassa syntyy 7 000 m³ ktr pintamaita, 500 m³ ktr kantoja ja hakkuutähteitä sekä 20 m³ ktr kivipölyä tai -tuhkaa. Kannot ja hakkuutähteet käytetään maisemointiin, kivipöly ja -tuhka käytetään rakentamisen tarpeisiin.

Esitys vakuudeksi

Hakija ei ole esittänyt toiminnalle vakuutta, mutta on arvioinut alueen jälkihoitotoimenpiteiden kustannuksiksi 12 000 euroa.

Ympäristölupahakemuksen mukainen toiminta

Ympäristölupahakemuksen mukainen toiminta

Kivenmurskaamo sijoittuu ottoalueelle ja siirtyy louhinnan edetessä. Kalustona ottamisessa käytetään maa-ainesten ottamiseen tarvittavaa kuormaus- ja kuljetuskalustoa. Kallioalueelta irrotettava louhe murskataan ja varastoidaan tällä toiminta-alueella. Kiviaineksen louhinta tapahtuu siirrettävällä kalustolla.

Murskausaseman sijoittelu muuttuu louhinnan edetessä louhintarintauksen suuntaan. Mahdolliset ylisuuret lohkarieet rikotaan iskuvasaralla. Kallion louhinta- ja murskaustyössä käytetään lisäksi mm. poravaunua, kompressoreita, kuorma- ja kuljetuskalustoa. Kalliosta saatava louhe kuljetetaan ja syötetään esimurskaimeen, jonka jälkeen välimurskaimien ja seulojen kautta saavutetaan haluttua murskelajiketta. Alueella ei säilytetä öljyä muulloin kuin louhinnan ja murskauksen aikana eikä huolleta koneita. Taulukossa 1 on esitetty toiminnassa käytettävien raaka-aineiden tiedot, määrät ja varastointitapa.

Taulukko 1. Toiminnassa käytettävät raaka-aineet.

Käytettävä raaka-aine	Keskimääräinen kulutus (t/a)	Maksimikulutus (t/a)	Varastointipaikka
Toiminta-alueella tuotettava kiviaines	50 000	100000	Varastokenttä
Muualta tuotava kiviaines			
Kevyt polttoöljy	40	80	Kaksoisvaippasäiliö
Öljyt	2	4	Lukittava kontti
Voiteluaineet	2	4	Lukittava kontti
Vesi	80	160	Pintavesilammikko
Kemiitti	2	4	Ei säilytetä alueella

Toiminta-aika

Toiminnanharjoittaja on esittänyt taulukossa 2 laitoksen toiminta-ajat eri toimintojen osalta. Toimintaa harjoitettaisiin pääasiassa arkisin.

Taulukko 2. toiminnanharjoittajan esitys toiminta-ajoista.

Toiminta	Toiminta-aika (h/a)	Päivittäinen toiminta-aika	Viikottainen toiminta-aika	Toiminnan ajallinen vaihtelu
Murskaaminen	400	07.00-22.00	ma-pe	5 tuntia
Poraaminen	100	07.00-21.00	ma-pe	5 tuntia
Rikotus	200	08.00-18.00	ma-pe	5 tuntia

Räjäyttäminen	20	08.00-18.00	ma-pe	4 tuntia
Kuormaaminen ja kuljetus	1000	06.00-22.00	ma-pe	5 tuntia
Kuormaaminen ja kuljetus	100	07.00-18.00	la	4 tuntia

Liikenne

Kulku alueelle tapahtuu Petojärventien liittymän kautta valtatie 4:ltä, josta on rakennettu 4-tien suuntainen tieyhteys suunnitelma-alueelle. Alueelta etelänsuuntaan lähtevä liikenne käyttää louhimon kohdalla olevaa liittymää. Raskaan liikenteen käyntikerroiksi alueella on arvioitu 5-20 käyntiä vuorokaudessa.

Käytettävät koneet, laitteet ja niiden sijoitus

Kallion louhinta- ja murskaustyössä käytetään siirrettävää murskauslaitosta (esimurskain, välimurskain, seulat), poravaunua, kompressoreita sekä kuorma- ja kuljetuskalustoa.

Päästöt, päästöraja-arvot, päästöjen ehkäiseminen ja rajoittaminen sekä päästöpaikan sijainti

Alueella tarvittava sähkö, arviolta 2.0 GWh/a, tuotetaan aggregaatilla. Polttoaineista ilmaan aiheutuviksi päästöiksi on arvioitu hiukkaspäästöt (0,4 t/a), typenoksidit (NO_x 6,0 t/a), rikkidioksidi (SO₂ 0,4 t/a) ja hiilidioksidi (CO₂ 1500 t/a).

Maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäiseminen

Poltto- ja voiteluaineet säilytetään kaksoisvaippasäiliöissä ja lukittavassa kontissa. Toiminta-alueella säilytetään imeytysaineena turvetta mahdollisen vahingon varalle.

Alueelta johtuvat pintavedet ohjautuvat alueen eteläkulmasta kohti ojanotkoa ja suotaantuvat alueen maaperään.

Jätteet sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentäminen

Arvio toiminnassa syntyvistä jätteistä ja niiden määrästä sekä tieto niiden hyödyntämisestä on esitetty taulukossa 3. Tuotantotoiminnassa ei synny jätevesiä. Sosiaalitulojen jätevedet johdetaan umpisäiliöön ja toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn.

Taulukko 3. Toiminnassa syntyvät jätteet ja niiden käsittely.

Jätenimike	Arvioitu määrä (kg/a)	Käsittely- ja hyödyntämistapa	Toimituspaikka
Sekajäte	300	kerätään jäteastiaan, toimitetaan jätteenkäsittelylaitokseen	kunnallinen jätehuolto
Rautaromu	700	Toimitetaan	

		paikalliseen romuliikkeeseen	
Kaivannaisjäte	7400	Hyödynnetään alueen suojarakenteissa ja maisemoinnissa	
Jäteöljy	2700	Tynnyrit suljetussa kontissa	
Voiteluaineet	1300	Tynnyrit suljetussa kontissa	

Toimet häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa

Häiriön sattuessa laitoksen käyttäjä keskeyttää toiminnon ja häiriö poistetaan ennen tuotannon jatkamista. Tarpeen mukaan viranomaiset voidaan hälyttää puhelimitse. Työntekijöiltä informoidaan kaikista toimenpiteistä. Työntekijöille kerrotaan ennakkoon toimintaohjeet onnettomuustilanteiden varalta.

Arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) sekä ympäristön kannalta parhaiden käytäntöjen (BEP) soveltamisesta

Hakija arvioi, että asemilla käytetään parasta mahdollista tekniikkaa ja kaikki koneet ja apulaitteet edustavat parasta mahdollista tekniikkaa. Alueella tulee toimimaan eri urakoitsijoita, jotka tuovat omat laitteensa alueelle. Louhinta ja murskaus noudattavat samoja toimintamenetelmiä riippumatta urakoitsijasta. Myös ympäristövaikutukset ovat pääsääntöisesti samanlaiset. Korjausten ja huoltojen yhteydessä uusitaan asemien varustelutasoa sitä mukaan, kun tekniikka kehittyy. Koteloinneilla, pudotuskorkeuksien pienentämisellä ja vesikastelulla voidaan tehokkaasti vähentää ilmaan johtuvia pölypäästöjä.

Ympäristönsuojeluun ja työturvallisuuteen liittyvää kalustoa uusitaan annettujen määräysten ja asetusten sekä yritysten oman toimintapolitiikan mukaisesti.

Arvio toiminnan vaikutuksista ympäristöön

Kallion porauksesta tulee jossain määrin kivipölyä, joka laskehtii maahan pääosin alle sadan metrin. Räjähdyksestä kuuluu satunnaisesti räjähdysääniä, jotka ovat kuultavissa lähitaloissa. Alueelta kuljetettava maa-ainesten ajo kuormittaa jonkin verran lähiteitä.

Alue ei sijaitse asutuksen tuntumassa, joten vaikutukset yleiseen viihtyvyyteen ja ihmisten terveyteen arvioidaan vähäisiksi. Murskaustoiminnasta ja räjäytyksistä aiheutuvasta tärinästä ei aiheudu merkittävää viihtyisyyshaittaa. Maisema muuttuu toiminnan seurauksena, mutta vaikutukset luontoon ja luonnonsuojeluarvoihin sekä rakennettuun ympäristöön arvioidaan vähäiseksi. Toiminnalla ei arvioida olevan vaikutusta, pohjaveteen, vesistöihin eikä niiden käyttöön. Alue ei ole pohjavesialuetta ja alueen pintavedet

suotaantuvat alueen maaperään. Vaikutukset ilman laatuun arvioidaan vähäisiksi. Valtaosa päästöistä syntyy murskauksesta, seulonnasta sekä työkoneista. Päästöt keskittyvä työmaa-alueelle, eikä niillä ole juurikaan merkitystä alueen ulkopuolella. Pääosa pölystä jää toiminta-alueelle.

Arvio toimintaan liittyvistä riskeistä ja onnettomuuksien estämiseksi suunnitelluista toimista

Murskauslaitoksen normaalista ei aiheudu haittaa pohja- ja pintavesille. Asema-alue ei kuulu pohjavesialueeseen. Maaperän likaantumisvaara aiheutuu alueella murskausjaksojen aikana varastoitavien ja käsiteltävien poltto- ja voiteluaineiden vuotojen mahdollisuudesta sekä laitteissa ja koneissa käytettävien hydraulikkaöljyjen riskistä onnettomuus- ja häiriötilanteessa.

Kevyttä polttoöljyä säilytetään 2-vaippasäiliöissä. Säiliöt on varustettu ylitäyttöestimillä. Polttoaineputkisto on pääsääntöisesti teräsrakenteinen. Letkuston taitekohdat ja joustavat liitoskudokset ovat teräskudoksella vahvistettua letkua. Letkustojen kuntoa seurataan viikoittain prosessivalvonnan yhteydessä. Alueella työskenneltäessä kiinnitetään erityistä huomiota laitteiden ja koneiden kuntoon sekä öljyn ja polttoaineiden huolelliseen käsittelyyn. Alueelle varataan turvetta tai muuta öljynimeytysainetta riittävä määrä, jotta mahdollisen öljyvahingon sattuessa voidaan heti ryhtyä asianmukaisiin torjuntatoimenpiteisiin. Vahingoista ilmoitetaan heti valvovalle viranomaiselle sekä paikalliselle pelastusyksikölle. Paikallinen ympäristöviranomainen tiedottaa tarvittaessa tilanteesta alueelliselle ympäristökeskukselle. Ennen toiminnan aloittamista alueelle laaditaan turvallisuussuunnitelma tai aluesuunnitelma, josta käy esille alueen eri toiminnot ja niihin liittyvät yksilöidyt tiedot. Suunnitelmaa säilytetään aseman käyttöpisteessä.

Toiminnan raportointi ja käyttötarkkailu

Laitoksen toiminnasta pidetään käyttöpäiväkirjaa, joka tarvittaessa toimitetaan valvontaviranomaiselle. Käyttöpöytäkirjasta käyvät ilmi prosessin valvontaan ja aistinvaraiseen havainnointiin liittyvät toimenpiteet. Ennen toiminnan aloittamista asema esitetään toimintakunnossa ja ilmoitetaan työmaavastuuhenkilöiden tiedot. Vuosittain toimitetaan valvontaviranomaiselle edellistä vuotta koskeva raportti laitoksen toiminnasta. Pölyn ja melun leviämistä seurataan aistinvaraisesti. Havaitut poikkeamat huomioidaan ja korjaavat toimenpiteet tehdään välittömästi.

Hakija vastaa alueen toiminnoista. Hakija teettää urakan urakoitsijoilla, joiden urakka- sopimuksissa on määritetty kunkin urakan osalta ne vastuuhenkilöt, jotka vastaavat urakoista ja niihin liittyvistä erillistoiminnoista. Hakija valvoo, että urakat ja niiden vastuut hoidetaan sovitusti.

Hakija on esittänyt hoitavansa tarkkailun ja raportoinnin

lupamääräysten ja viranomaisten antamien ohjeiden mukaan.

Lupahakemuksen käsittely

Tarkastuskäynnit

Alueelle on suoritettu tarkastus 28.9.2021. Tarkastuksesta on laadittu tarkastuspöytäkirja.

Lupahakemuksen täydentäminen

Hakemusta on täydennetty 26.7.2021 ja 12.1.2022.

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on tiedotettu julkaisemalla kuulutus ja hakemusasiakirjat Äänekosken kaupungin verkkosivuilla www.aanekoski.fi/kau-punki-ja-hallinto 25.1.-3.3.2022. Hakemusta koskeva ilmoitus on julkaistu Pikkukaupunkilainen -lehdessä 26.1.2022.

Naapureiden kuuleminen

Hakija ja lupaviranomainen ovat suorittaneet maa-aineslain (MAL 555/1981) 13 §:n ja ympäristönsuojelulain (YSL 527/2014) mukaisen naapurien kuulemisen. Lupaviranomainen on kuullut naapureita 500 metrin etäisyydellä louhoksesta.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta jätettiin yksi muistutus ja kolme mielipidettä.

Muistuttaja A 28.2.2022

Sen jälkeen, kun Haapasora aloitti louhinnan v. 10 v. sitten, on kaikki eläminen tässä 300 m päässä vaikeutunut monella tapaa. Kovien räjäytysten seurauksena astiat tippuneet tiskialtaaseen rikkoutuena. Kivipöly on ollut valtavaa, joten pyykkejä ei ole voinut kuivattaa koko louhinnan aloittamisen jälkeen ulkona (n. 10 v). Petivaatteita tai mattoja ei ole voinut jättää ulos tuultumaan. Myös vesisaavien veden päälle kertyy murskauspöly. Ikkunalasit + laudat paksun kivipölyn peittämät, samoin rakennukset, raput, keinu, ulkokalusteet.

Räjäytysmäärät olleet suuria, kun tuntuu, että talo hajoaa. Louhintalupaa myönnettäessä ei ole ollenkaan huomioitu kotiani ja elämistäni täällä maaseudun rauhassa. Haitta asumisen viihtyvyydelle on erittäin suuri. (Ei vähäinen, kuten annatte ymmärtää) Ei ole käyty katsomassa vahinkojen määrää eikä ole kuvattu rakennuksia vahinkojen varalta. Ei ole korvattu vahinkoja.

Kesäajan ampuminen on lopetettava eikä enää jatkolupaa toiminnalle eikä toiminnan laajentamista lähemmäksi kotiani. Ei myöskään isojen autojen liikennettä, joka aiheuttaa pölyhaittaa ja kovaa rominaa. Jos toiminta louhinta-alueella jatkuu vaadin louhintalupa-merkinnän, että vuosittain on korvattava kiinteistölle edellä mainittujen haittojen perusteella 1000 e vuosittain.

Henkilöiden B ja B mielipide 28.2.2022

- 1) Luvan myöntäjän tulee harkita lupa-ajan pituutta ja valvoa toimintaa tarkemmin. 20 vuotta on pitkä aika ja nykyisenkään luvan aikana toiminta ei ole ollut moitteetonta ja ongelmattonta.
- 2) Aluehallintoviraston mukaan kallionräjäytyksestä on ilmoitettava noin 2 viikkoa ennen räjäytystä, ei vain muutamaa tuntia aiemmin, kuten tällä hetkellä. Urakoitsijan on myös tuotava mittalaitteet, joilla voidaan todeta räjäytysten vaikutus rakenteisiin. Lähialueiden rakennusten kivijalat on kuvattava ennen ja jälkeen räjäytysten, jotta mahdolliset vahingot voidaan todeta heti. Meitä on myös ohjeistettu, että mahdollisista vahingoista on raportoitava toiminnanharjoittajalle ja tämän edelleen kaupungin ympäristöpäällikölle. Vahinkotilanteessa olemme toimineet ohjeen mukaisesti, mutta on käynyt ilmi, että ilmoitukset eivät ole edenneet toiminnanharjoittajalta eteenpäin.

Allekirjoittaneiden kohdalla systemaattinen tärinämittaus on saatu vasta useampi vuosi räjäytysten alettua ja monen yhteydenoton jälkeen. Tärinämittari on asetettu omakotitalomme alakerran kiviseinään. Betonirakenteinen alakerta on louhittu kallion sisään. Alakerran päälle on rakennettu kaksikerroksinen hirsitalo, korkeutta rakennuksella on n. 10 metriä. Alakertaan räjäytysten vaikutus on ollut viitearvojen rajoissa. Mittari pitäisi laittaa myös rakennuksen harjalle, josta selviäisi todellinen vaikutus kattorakenteisiin. Nämä ns. normiviitearvot eivät päde rakennukseen, joka on osin kallion sisään rakennettu. Seitsemän vuotta sitten katolle asennettiin aurinkopaneelit. Paneelit on kiinnitetty tukevasti kattoruoteisiin, joten pienetkin liikkeet aiheuttavat kattoon kiinnityskohdille halkeamia. Esimerkiksi keväällä 2020 räjäytys 14 000 kg:n räjähteellä aiheutti kaksi reikää varttikatossa n. 7 x 10 cm. Vahinko havaittiin homeen hajuna: sadevettä oli päässyt lämpöeristeisiin. Räjäytysfirman johtaja kävi paikalla ja totesi, ettei räjäytys ole reikiä aiheuttanut vaan kova tuuli. Katolta poistettiin aurinkopaneelit. Korjaukseen ei löytynyt samanlaisia levyjä, joten edessä oli uuden katon tekninen tekeminen (kustannus n. 21 000 e). Halkeamia alakerran seiniin ja kattoon alkoi ilmaantua heti sen jälkeen, kun murskaustoiminta alkoi vuonna 2009. Myös kivijalassa on todettu kymmeniä halkeamia, keittiön nurkka on haljennut ja pesuhuoneen laattaseinä on revennyt. Olemme joutuneet tekemään korjaukset omalla kustannuksellamme.

- 3) Räjäytys-, louhinta- ja murskaustoimintaa ei tule myöntää viikonlopuille eikä kesä-elokuun ajalle (alkujaan toimintalupa oli vain talviajalle), koska hyvin hienoa kivipölyä leviää tuulen mukana laajemmalle alueelle. Esimerkiksi pyykinkuivaus ja tuuletus hankaloituvat, myös astmaatikon on hankala olla ulkona. Lupahakemuksessa mainitaan, että pölyntorjuntaa tehdään kastelemalla. Meillä ei ole havaintoa siitä, että

kastelua tai tien suolausta olisi tehty millään tavoin vuosikausiin (alkuaikoina muutaman kerran erillisestä pyynnöstä). Suolauksella sorapintaisen Petojärventien pölyämistä voisi vähentää, mutta suolaa päätynee osittain lopulta myös Petojärveen.

- 4) Kulku louhinta-alueelle tapahtuu tällä hetkellä Valtatie 4:ltä Petojärven yksityistielle ja se vaatii hyvin vaarallisen vasemmalla kääntymisen (U-kääntymisen) tekemisen. Liittymä on välittömästi ohituskaistan päättymisen jälkeen vasemmalla. Takana tuleva liikenne joutuu pysähtymään kääntyvän auton perään ja odottamaan kunnes vastaan tuleva liikenne on mennyt ohi. Onnettomuusriski on erittäin suuri varsinkin liukkaan kelin aikana. Esimerkiksi talviaikaan rekka ei välttämättä pysty tekemään heti jyrkkää kääntymistä Valtatie 4:lta Petojärventielle ja joutuu ajamaan vähän matkaa kotimme pihatielle (Petojärventie 1 A) ja siinä eteen ja taakse päin ajamalla saamaan rekan nokan kääntymään kohti Petojärventietä. Suuria vaaratilanteita on syntynyt, kun peruutettaessa pitkät rekkojen peräosat tahtovat joutua väkisinkin pohjoisesta Valtatie 4:ää tulevan liikenteen esteeksi. Tapahtuu äkkijarrutuksia ja vaaratilanteita, koska mutkan takaa näkyvyysalue on lyhyt Petojärventien liittymään ja jonossa on jo monia autoja pysähtyneenä väistämässä rekan peräosaa. Peräänajoja on tapahtunut ja läheltä piti-tilanteita on ollut lukuisia. Esimerkiksi Metsähallituksella on puutermiinali Petomäen kallioalueen louhimon vieressä. Puuta kulkee termiinalipaikan kautta vuosittain kymmeniä tuhansia kuutiometrejä. Metsähallituksen puunkuljettajat käyvät kääntämässä kuljetusautot noin kilometrin päässä Petojärventien liittymästä Valtatie 4:än vieressä sijaitsevalla kääntymispaikalla turvallisuussyistä. Haapasoran hakemuksen mukaan murskaustoiminta laajenee, samoin kuljetukset. Murskeen kuljetusten lisääntymisen johdosta turvallisuusasioihin on kiinnitettävä enemmän huomiota. Kuljetusauton kääntäminen noin kilometrin päässä Petojärventiestä olevalla kääntöpaikalla ei ole kustannuskysymys ja ajallisesti se vie vain muutaman minuutin. Edellä mainittujen seikkojen perusteella Petojärven yksityistietä ei tule käyttää murskeen kuljetuksiin. Tie on alkujaan tarkoitettu muutaman asukkaan henkilöautoliikenteelle, ei raskaaseen liikennöintiin. Lupahakija ei ole ollut yhteydessä Petojärventien tiehoitokuntaan toimintansa laajentamisesta. Tieliikenneasiat on siis jätetty luvassa huomioimatta.
- 5) Petomäen alueella liikkuu runsaasti hirvieläimiä ja tämä seikka on myös yleisesti hyvin tiedossa. Tästä johtuen etenkin louhinta-alueen pohjoisrajalle olisi syytä asentaa metallinen riista-aita estämään hirvieläimien pääsyä ja mahdollista putoamista louhinta-alueelle.

YHTEENVETONA:

- Kiviaineksen ottamisluvan pituuteen on syytä kiinnittää huomiota, 20 vuotta on aivan liian pitkä aika.
- Räjähdyksestä on ilmoitettava aiemmin kuin vain muutamaa tuntia etukäteen ja se on tehtävä maltillisemmilla räjäytemäärillä kiinteistövahinkojen minimoimiseksi.
- Tärinämittari on asennettava omakotitalomme kiviseinään ja ullakolle hirsiseinään sekä kuvattava rakennus ennen ja jälkeen räjäytyksen, jotta voidaan todeta mahdollisesti tapahtuneet vahingot ja korvaukset.
- Louhintaa ja murskausta ei viikonloppuisin eikä kesä-elokuun aikana pöly- ja meluhaittaa pienentämään. Myös arkinen toiminta-aikaa on syytä rajoittaa, sitä ei saa olla aamuvanhaisen kello kuudesta iltamyöhään kello kymmeneen.
- Louhinta-alueelle menoliikenne vain Valtatie 4:än kautta louhimon / Metsähallituksen puuterminaliin liittymästä, ei Petojärventien kylätien kautta.
- Metallinen riista-aita louhinta-alueen pohjoisrajalle estämään mm. hirvieläinten putoamista alas.

Henkilöiden C ja C mielipide 1.3.2022:

Pyydämme ottamaan huomioon seuraavia seikkoja:

Toiminta-aika

Maa-aineksen räjäytys-, louhinta-, murskaus-, kuormaamis- ja kuljetustoimintaa on rajoitettava talviaikaan (syyskuusta toukokuuhun) ja silloinkin vain arkipäivinä (ma-pe) klo 7-18 välisenä aikana pöly- ja meluhaitan minimoimiseksi. Louhinta-alueen pohjoispuolella on noin kilometrin päässä olevan Petojärven rannalla sekä ympärivuotista että kesäasutusta (jatkuvassa asumiskäytössä oleva kiinteistömme sijaitsee noin 700 m pohjoiseen louhinta-alueesta). Kesäaikaan järven rannalla virkistäydytään ja lähialueilla marjastetaan sekä sienestetään. Viime vuosina kesät ovat pääsääntöisesti olleet hyvin kuivia ja kuumia, mikä on edistänyt niin Petojärventien pölyämistä murskekuljetusten vuoksi kuin pölyn kulkeutumista varsinaiselta toiminta-alueelta. Kiinteistöllämme pöly esiintyy hyvin hienojakoisena ja laskeumat estävät mm. pyykin ulkokuivaamisen ja hankaloittavat kiinteistöjen huoltotoimia (esim. ikkunanpesu, maalaaminen). Myös murskaustoiminnasta tulevat äänet, vaikka eivät ole huomattavan kovia, ovat epämiellyttäviä kuunnella kesäiltoina. Suolaus- ja/tai kastelutoiminta kuivimpaan aikaan eivät ole vaikutukseltaan pitkäkestoisia ja ne eivät myös ole kovin ympäristöystävällisiä tapoja toimia. Näistä edellä mainituista syistä Petomäen kallioalueella harjoitettavan toiminnan olisi keskityttävä talvikauteen (syys-toukokuu).

Räjähdykset

Toiminnanharjoittajan on ilmoitettava räjäytysten ajankohdasta lähialueen asukkaille aiemmin kuin vain 2-4 tuntia etukäteen

(nykykäytänne). Yksi viikko aiemmin on kohtuullinen aika, koska esimerkiksi poliisiviranomaiselle räjäytysilmoitus annetaan viimeistään 7 päivää ennen aiottua räjäytyshetkeä. Toiminnanharjoittajan on samalla ilmoitettava räjäytyksen tekävän tahon yhteystiedot, jotta voidaan sopia tarkemmin muista yksityiskohdista räjäytykseen liittyen (esim. tärinämittarin asennus). Lisäksi toiminnanharjoittajan ja/tai räjäytyksen suorittajan on huolehdittava kiinteistökatselmuksista ennen ja jälkeen räjäytysten sekä ilmoitettava asukkaille kiinteistöille asennetun tärinämittarin tulokset. Näin voidaan paremmin ehkäistä epäselvyyksien syntyminen mahdollisissa vahinkotapauksissa ja turvata kaikkien oikeudet. Räjäytysten voimakkuuteen on myös kiinnitettävä huomiota: mieluummin useampia pieniä räjäytyksiä kuin vain harvakseltaan hyvin voimakkaita räjäytyksiä. Tällä tavoin pienennetään rakenteiden vaurioitumisen riskiä.

Liikenne

Maa-aines- ja ympäristöluvan yhteiskäsittelyhakemuksessa (kohta 13. Liikenne ja liikennejärjestelyt) mainituista liikenneasioista louhinta- ja murskaustoiminnan laajenemisen myötä ei ole sovittu Petojärventien yksityistien tiekunnan kanssa ja hakemuksesta puuttuu selvitys niiden osalta (esim. liikennejärjestelyt, kasvavat liikennemäärät, tien kantokyky). Tämä selvitys on saatava osaksi hakemusta ja tutkittava esimerkiksi vaihtoehtoa, jossa liikenne louhinta-alueelle kulkisi louhimon kohdalla olevan liittymän kautta, ei Petojärventien kautta. Valtatie 4:n ja Petojärventien liittymä on vaarallinen ja siinä on tapahtunut useita liikenneonnettomuuksia. Tätä louhimon kohdan liittymää käytetään louhinta-alueen vieressä olevan Metsähallituksen puutermiinalin kuljetuksiin, joten kokemusta tällaisesta vaihtoehtoisesta liikennejärjestelystä jo on. Lisäksi todettakoon, että Haapasora Oy:n autot / traktorit auraavat Petojärventiellä pihatiemme liittymän talvisin tukkoon sellaisina aamuina, joina sopimusauraus ei ole vielä paikalla käynyt.

Vastuut

Mikäli maa-aines- ja ympäristölupa myönnetään, sinne on yksiselitteisesti kirjattava, että miten toimitaan tilanteissa, joissa toiminta-alueen lähistöllä asuvat asukkaat haluavat esittää huomautuksen tai pyytää lisäselvitystä toiminnanharjoittajan toiminnasta (esim. räjäytysten ajankohta ja voimakkuus, rakennusvauriot, pölyntorjunta). Lupa on siis kirjattava vastuutahot ja vastuut, millaisen ajan kuluessa huomautuksiin / kyselyihin on vastattava ja ryhdyttävä mahdollisiin toimenpiteisiin. Nykyinen lupa on tältä osin liian epätarkka ja aiheuttanut paljon epäselvyyttä.

Alueen asukkaiden muistutus 28.2.2022

Haluamme tuoda esille raskaan liikenteen (murskekuljetusten) vaarallisuuden Petojärventiellä Äänekosken Petomäessä. Kulku Valtatie 4:ltä etelän suunnasta Petojärven kapealle yksityistielle

Äänekosken Petomäessä tapahtuu vaarallisesti vasemmalle kääntyen. Liittymä on noin 200 m Petomäen ohituskaistan päättymisen jälkeen vasemmalla ja kyseisessä kohdassa myös Valtatie 4 kaartaa vasemmalle. Takana tuleva liikenne joutuu pysähtymään kääntyvien autojen perään ja odottamaan kunne vastaan tuleva liikenne on mennyt ohi. Nopeudet ovat ohituskaistan jälkeen suuria ja onnettomuusriski on siis erittäin iso. Peräänajoja on tapahtunut ja läheltä piti-tilanteita on ollut useita. Jonotus voi kestää ennen vasemmalle kääntymistä jopa useita minuutteja. Onneksi pahemmilta henkilövahingoilta on säästytty toistaiseksi. Paikalliset asukkaat henkilöautoillaan voivat pysähtyä oikealle puolelle linja-autopysäkillä turvaan, kunne Valtatie 4 on vapaa ja sen voi ylittää Petojärventielle. Kääntyminen on sen sijaan hyvin hankalaa isoille kuljetusautoille. Liittymää käyttää tällä hetkellä Haapasora Oy:n murskerekat ja louhintatoiminnan laajenemisen myötä rekkakuljetuksia voi olla 20 kpl/vrk. Määrä on ilmoitettu nyt haettavana olevassa Haapasora Oy:n maa-aines- ja ympäristölupahakemuksessa.

Pahalammentien varrella asuville Petojärventien liittymä on myös haasteellinen. Kääntyminen Pahalammentielle on etelän suunnasta tultaessa oikealle muutama kymmenen metriä pohjoisempaan Petojärventiestä. Mikäli Petojärventielle on raskasta liikennettä kääntymässä etelän suunnasta, vaikeuttaa se myös muun liikenteen kääntymistä Pahalammentielle ja aiheuttaa vaaratilanteita.

Postilaitos on jo vuosia sitten kieltänyt lehdenjakajien kääntymisen Valtatie 4:ltä etelän suunnasta vasemmalle Petojärventielle. He voivat jakaa lehden vasta palatessaan pohjoisesta Konginkankaan suunnasta.

Metsähallituksella on Haapasora Oy:n louhintapaikan vieressä puutermiinali. Puuta kulkee terminaalin kautta kymmeniä tuhansia kuutioita vuosittain. Metsähallitus ei käytä kuljetuksiin Petojärven yksityistietä turvallisuussyistä, vaan he käyvät kääntämässä autot noin kilometrin päässä Petojärventiestä olevalla Valtatie 4:n vieressä sijaitsevalla kääntöpaikalla ja ajavat sitten noin kaksi kilometriä takaisin kääntyäkseen oikealle louhimon ja puutermiinalin kohdalla olevan liittymän kautta. Kääntyminen hieman kauempana olevalla kääntöpaikalla ei siis ole kustannuskysymys. Kuluva muutaman minuutin lisäaika on pieni kustannus merkittävälle tieliikenneturvallisuuden parantamiselle.

Petojärventie on myös soratie, joka on kapea ja pölyää runsaasti kuivalla säällä. Sitä ei ole suunniteltu raskaan liikenteen jatkuvaan käyttöön. Näiden em. haittojen vähentämiseksi sekä liikenneonnettomuuksien välttämiseksi haluamme, että Petojärventietä ei käytetä raskaan liikenteen (Haapasora Oy:n murskekuljetusten) tarpeisiin.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunto Keski-Suomen ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat vastuualueelta, Keski-Suomen ELY-keskuksen liikenne- ja infravastuualueelta, terveydensuojeluviranomaiselta sekä Äänekosken kaupungin kaavoitusviranomaiselta.

1. Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on 11.3.2022 lausunut seuraavaa:

Toisin kuin ottamissuunnitelmassa on esitetty, lähin luonnonsuojelutarkoituksiin osoitettu alue sijoittuu noin 1,9 km etäisyydelle hankealueesta. Kyseessä on tila 992- 402-20-1, joka on hankittu valtiolle suojelutarkoituksiin METSO-ohjelman yhteydessä. Hankealueesta noin 400 metriä länteen sijaitsee pienialainen noro, joka on tulkittu metsälain 10 §:n mukaiseksi erityisen tärkeäksi elinympäristöksi. Hankealueelta tai sen lähituntumasta ei ole ympäristöhallinnon käytössä olevissa tietolähteissä muita luontoon, maisemaan tai kulttuuriympäristöihin liittyviä erityiskohteita.

Maa-ainesten ottotoiminta sekä pohjaveden ja maaperän suojaustoimet voidaan toteuttaa ottosuunnitelmassa (Maa-ainesten ottamissuunnitelma, Petomäen kallioalue, Äänekartta Ky 11.1.2022) esitetyn mukaisesti. Toiminnassa tulee kuitenkin huomioida seuraavat seikat:

Ottoalue tulee maisemoida turvallisesti ja ympäristöön sopivaksi. ELY-keskus katsoo, että luiskattaessa luiskat kaltevuuteen 7:1, on ympäristöön sulauttaminen vaikeaa. Siksi tulee harkita esim. rintausten louhintaa portaittain ja muotoilua maa-aineksilla pääsääntöisesti kaltevuuteen 1:2.

Suunniteltu ottoalue ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle eikä hakemuksessa ole esitetty havaintoja pohjavedestä. Ympäristöministeriön ohjeistuksen mukaan pohjavesialueiden ulkopuolisilla ottoalueilla suojakerroksen paksuus tulee kuitenkin olla 1-2 m ylimmän pohjavesipinnan yläpuolella.

Kivenlouhinnassa ja murskaustoiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetusta (ns. Muraus-asetus) kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010). Myönnettävässä ympäristöluvassa asetuksen säädöksiä on käytettävä ympäristönsuojelullisina vähimmäisvaatimuksina. Lisäksi toiminnassa tulee huomioida myös Suomen ympäristökeskuksen Suomen ympäristö – julkaisusarjan julkaisussa 25/2010 "Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) – Ympäristöasioiden hallinta

kiviainestuoitannossa" esitetyt parhaat käyttökelpoiset tekniikat (BAT, best available techniques) sekä parhaat ympäristökäytännöt (BEP, best environmental practice) suosituksia. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan hakemuksessa esitetty toiminta vastaa pääosin asetuksen vaatimuksia ja BAT:in mukaisia suosituksia.

Hakemuksen mukaan, koska alue ei sijaitse asutuksen tuntumassa, arvioidaan vaikutukset yleiseen viihtyvyyteen ja ihmisten terveyteen vähäisiksi. Toisaalta hakemuksessa todetaan, että lähin talo sijaitsee ottoalueen pohjoisreunasta 300 m pohjoiseen. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan hakemuksessa ei ole esitetty kuinka toiminnassa voidaan saavuttaa asetuksen melun- ja pölyntorjuntaan liittyvät vaatimukset. Hakemuksessa ei ole myöskään esitetty niiden tarkkailua. Tässä tulee erityisesti huomioida em. kiinteistön läheisyys ja sen vuoksi toimintaa-aika tulisi rajata kesäajan (1.5.–31.9.) ulkopuolelle.

Mikäli toiminnasta tulee meluun liittyviä valituksia, on toiminnasta aiheutuvat melumittaukset suoritettava ympäristöministeriön ohjeen 1/1995 "Ympäristömelun mittaaminen" mukaisesti, ja ryhdyttävä tarvittaessa toimenpiteisiin meluhaitan ehkäisemiseksi.

Hakemus ei sisällä suunnitelmaa pintavesien johtamisesta selkeytysaltaaseen ja sieltä edelleen maastoon tai johdettavista vesistä tai niiden tarkkailusuunnitelmasta.

2. Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen liikenne- ja infravastuualue on 25.3.2022 lausunut seuraavasti:

Petomäen kallioalueen maa-ainesten ottamissuunnitelman mukaan kulku alueelle tapahtuu Petojärventien liittymän kautta valtatieltä 4, josta on rakennettu 4-tien suuntainen tieyhteys suunnitelma-alueelle. Alueelta etelän suuntaan lähtevä liikenne käyttää louhimon kohdalla olevaa liittymää. Keski-Suomen ELY-keskus katsoo, että kaikki kiinteistöjen 992-402-10-203 Jekkula 1 ja 992-402-10-163 Paasmäen aineenottoalue maa-ainesten kuljetuksiin liittyvä liikenne tulee tapahtua Petojärventien liittymän kautta. Petojärventien liittymä sijaitsee tierekisteriosoitteessa 4/311/531/vasen. Nykyinen liittymä em. kiinteistöjen kohdalla valtatiellä 4 tierekisteriosoitteessa 4/310/4757/vasen on 11.1.1991 vahvistetun yksityisten teiden liittymä- ja järjestelysuunnitelman mukaan (vahvistuspäätös tiehallitus Ssh-35 / 11.1.1991) maa- ja metsätalousajoihin tarkoitettu maatalousliittymä. Koska liittymä sijaitsee valtatie 4 ohituskaistaosuudella, on maa-ainesten kuljetus nykyisestä liittymästä ehdottomasti kielletty liikenneturvallisuuden vaarantumisen vuoksi. Liittymää koskien on Haapasora Oy

saanut kielteisen lupapäätöksen 30.3.2011 (282/2010/KES/2) maa- ja metsätalousajoon tarkoitetun yksityistieliittymän käyttötarkoituksen muuttamiseksi kiviaineksen kuljettamiseen valtatielle 4.

Petomäen kallioalueen maa-aineksen ottamissuunnitelman asiakirjoista tulkittuna ottamisalueen raja on noin 85 metrin etäisyydellä valtatie 4 keskilinjasta. Kallioalueella tapahtuvat räjäytystyöt on toteutettava siten, että ne eivät missään olosuhteissa vaaranna valtatie 4 liikennettä eivätkä aiheuta rakenteellisia vaurioita valtatielle 4.

Keski-Suomen ELY-keskuksella ei ole muuta huomautettavaa kiinteistön 992-402-10-203 Jekkula 1 ja 992-402-10-163 Paasmäen aineenottoalue 275-407-2-71 maa-aines- ja ympäristölupahakemuksesta, jos toiminta tapahtuu Petomäen kallioalueen maa-ainesten ottamissuunnitelman mukaisesti.

3. Jyväskylän seudun ympäristöterveys on 28.2.2022 lausunut seuraavaa:

Alueella harjoitettavasta toiminnasta oheistoimintoihin ei saa aiheutua terveyshaittaa alueen käyttäjille tai lähiympäristön asukkaille.

- Hakemuksesta ei käy ilmi onko toiminta-alueen lähikiinteistöjen ympäristössä mitattu aikaisemmin melutasoja toiminnan aikana. Varsinaista meluselvitystä ei myöskään ole tehty. Lähin asuinkiinteistö sijaitsee n. 300 metrin päässä ottoalueen pohjoisreunasta. Melutason tulee alittaa valtioneuvoston päätöksen (993/1992) mukaiset ohjearvot. Sen lisäksi toiminta tulee toteuttaa siten, että sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen (545/2015) mukaisia melun toimenpiderajoja asunnoissa tai muissa oleskelutiloissa ei ylitetä (asuinhuoneet päiväajan klo 7–22 keskiäänitaso LAeq 35 dB).

- Melun torjuntatoimenpiteiden riittävyys tulee varmistaa melutasojen mittauksin lähimmiltä kiinteistöiltä. Mittauspiste tulee valita siten, että tulokset kuvaavat asukkaisiin kohdistuvaa tyypillistä meluallistusta ja antavat riittävän luotettavan ja edustavan kuvan melun alueellisesta ja ajallisesta vaihtelusta sekä melun syistä. Melumittaustulosten perusteella tarvittaessa melutorjuntatoimenpiteitä tulee tehostaa.

- Toiminnasta ei saa aiheutua lähialueen talousvesikaivojen veden laadun heikkenemistä. Jos lähikiinteistöillä on käytössä omia talousvesikaivoja, tulee luvassa velvoittaa talousvesikaivojen laadun ja määrän säännöllinen seuranta.

- Koko työmaa-alue, poistumistiet, kiviaineksen varastokasat, siirtely ja kuormaus sekä autokuormat tulee tarvittaessa kastella ja/tai suolata pölyämisen estämiseksi.

- Vuosiraporttiin tai kirjanpitoon tulee merkitä myös pölyämisen leviämisen estämistä varten tehdyt toimenpiteet ajankohtineen.

Jos lähiympäristöstä tulee valituksia liittyen pölyyn, tulee arvioida pölynmittaustarvetta.

- Valumavesien/hulevesien ojaston kunnosta tulee huolehtia säännöllisesti.

- Alueelle tulee tehdä tiivis nesteitä läpäisemätön alue mahdollisia poltto- ja voiteluaineiden varastointia, huoltoa tai tankkausta varten. Lisäksi lähettyvillä tulee olla imeytysaineita.

4. Äänekosken kaupungin kaavoitusviranomainen on 9.2.2022 lausunut seuraavaa:

Suunnitelma-alueella ei ole voimassa oikeusvaikutteisia yleis- tai asemakaavoja eikä alueelle ole tiedossa tulevia kaavahankkeita. Kaupunginhallituksella ei ole kaavoitusviranomaisena huomautettavaa Haapasora Oy:n maa-aines- ja ympäristölupahakemuksesta (Dnro 776/11.01.00.05/2021). Lupaa myönnettäessä on kuitenkin huomioitava valtatie 4 kehittämistavoitteet valtatie kehittämisestä TEN-T -ydinliikenneverkon vaatimuksia vastaavaksi, josta valtatie 4 osalta lausuu toimivaltaisena viranomaisena Keski-Suomen ELY-keskus.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Hakijalta on pyydetty 30.3.2022 vastine annettuihin lausuntoihin, muistutuksiin ja mielipiteisiin. Hakija on 29.4.2022 toimittanut tieyksikkölaskelman osoittaakseen Haapasora Oy:n tieoikeuden ja jättänyt seuraavan vastineen:

Lähialueiden asukkaiden mielipiteissä ja muistutuksissa oli kaikkien taholta vaadittu muutosta liikennejärjestelyihin Petojärventien liittymän käytön osalta. Tässä asiassa toiminnanharjoittaja haluaa muistuttaa, että nykyiset liikennejärjestelyt perustuvat viranomaisen päätöksiin ja koska ottamisalueen kohdalla olevaa liittymää ei saa käyttää maa-aineskuljetuksiin on Petojärventien liittymä ainoa vaihtoehto kulkemisen järjestämiseen. Toiminnanharjoittaja muistuttaa myös saaneensa liittymän muutosta koskien kielteisen päätöksen (30.3.2011, 282/2010/KES/2) liikenneturvallisuuden vaarantumisen nojalla.

Louhinta- ja murskaustoiminnan vaikutuksista asumiseen lähialueilla toiminnanharjoittaja haluaa muistuttaa, että tältä osin toiminta ei ole ympärivuotisesti jatkuvaa vaan jaksoittaista. Louhintaa ja murskausta suoritetaan jaksoittain, yksi toimintajakso kestää kerrallaan noin 1-2 viikkoa ja näitä toimintajaksoja on vuoden aikana korkeintaan 3-4 kertaa. Murskaustoiminnan aikana syntyvää melua pyritään lisäksi rajoittamaan varastokasojen sijoittelulla, jolloin ne muodostavat suojan melun lähteelle. Muistutuksissa kuvattua jatkuvaa räjäyttelyä ja murskausta ei siis kohteessa tapahdu.

ELY-keskuksen luonnonsuojelupuolen lausunto 11.3.2022: Toiminta-

ajan rajauksesta toteamme, että mikäli toiminta-aikaa tulee rajata, näemme, että rajaaminen ajalla 1.6- 15.8 on riittävä rajaus. 5 kuukauden rajaaminen toiminnassa huomioiden Äänekosken tulevat tie- ja tehdashankkeet, aiheuttaisivat suuren esteen toiminnan tehokkaalle ja kustannustaloudelliselle toiminnalle sekä mittaville rakennushankkeille mahdollisia aikatauluviiveitä.

Ratkaisu

Äänekosken kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on tarkastanut maa-aines- ja ympäristölupahakemuksen, sen täydennykset ja hakemuksesta saadut lausunnot, muistutuksen ja mielipiteet. Ympäristönsuojeluviranomainen myöntää Haapasora Oy:lle maa-aines- ja ympäristöluvan kalliokiviaineksen ottamiselle, louhintaan ja murskaukseen kiinteistölle Jekkula 1 (992-402-10-203) ja Paasmäen aineenottoalue (992-402-10-163).

Tällä päätöksellä kumotaan Äänekosken kaupungin ympäristölautakunnan myöntämä maa-aineslupapäätös 17.11.2009 (§ 87) ja maa-aineslupaan tehty muutos 7.2.2014 (1 §) sekä 17.11.2009 (§ 88) myönnetty ympäristölupapäätös ja eräitä sen lupamääräyksien muuttamista koskeva päätös 21.2.2018 (14 §).

Kivenlouhinnassa ja murskaustoiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetusta kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010). Asetus säättää toimintojen vähimmäisvaatimukset silloin, kun toimintaan on oltava ympäristölupa. Toiminnan tulee täyttää ns. MURAU-asetuksen (800/2010) vaatimukset, jos tässä päätöksessä ei yksilöidysti määrätty muista sitä pidemmälle menevistä päästöjä rajoittavista tai hallitsevista vaatimuksista. Toiminnassa tulee huomioida myös Suomen ympäristökeskuksen Suomen ympäristö julkaisusarjan julkaisussa 25/2010 "Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) – Ympäristöasioiden hallinta kiviainestuotannossa" esitetyt parhaat käyttökelpoiset tekniikat (BAT, best available techniques) sekä parhaat ympäristökäytännöt (BEP, best environmental practice) suosituksia.

Edellä mainitun lisäksi toimintaa tulee harjoittaa lupahakemuksen ja siihen tehtyjen täydennyksien sekä lupamääräyksien mukaisesti.

Lupamääräykset

Määräys 1

Maa-ainesten kokonaisottomäärä on enintään 400 000 m³ ktr. Ottamisalue on enintään 12.1.2022 toimitetuissa suunnitelmakuviissa ja ottamissuunnitelmassa esitetyn laajuinen. Ottoalueen rajaus on toteutettava siten, että etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävän rakennuksen oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen on vähintään 300 metriä. Ottoalueen rajaus on päivitettävä suunnitelmakarttaan. Pinta-alamuutokset ja otettavan kallioaineksen määrän muutokset tulee myös ilmoittaa tässä yhteydessä. Tiedot tulee toimittaa yhden (1)

kuukauden kuluessa päätöksen antamisesta.

Ottamisalueen rajat on merkittävä näkyvästi maastoon ja maastomerkit on varustettava koordinaateilla. Maastomerkintöjen tulee olla kestäviä.

Perustelu

Suunnitelma-alue tulee merkitä näkyvästi maastoon, jotta rajoista ei ole epäselvyyttä eikä toiminta laajene naapurikiinteistöjen puolelle tai laajemmalle alueelle kuin ottosuunnitelmassa on esitetty.

Määräys 2

Otonaikaiset, yli 1,5 metrin korkuiset pystysuorat pudotukset ottoalueella tulee merkitä reunamien ulkopuolelle varoituskyltein ja suojata vähintään 1,5 metriä korkealla aidalla tai muulla vastaavalla suojarakenteella. Muovisten narujen ja nauhojen käyttö suojauksessa on kielletty.

Perustelu

Määräys on tarpeen yleisen turvallisuuden vuoksi. Määräyksellä estetään alueella liikkuville aiheutuva vaara ja roskaantumista.

Määräys 3

Toiminnassa on noudatettava seuraavia toiminta-aikoja:

Murskaaminen ma-pe, klo 07.00-22.00

Poraaminen ma-pe, klo 07.00-21.00

Rikotus ma-pe, klo 08.00-18.00

Räjäytys ma-pe, klo 08.00-18.00

Kuormaus ja kuljetus ma-pe, 06.00-22.00

Arkipyhinä taikka viikonloppuisin toimintaa ei sallita. Tämän lisäksi 1.6. - 15.8. välisenä aikana toiminta on kielletty kuormausta ja kuljetusta lukuun ottamatta.

Perustelu

Koska vakituista asutusta sijaitsee alle 500 m päässä toiminnasta, on toiminnalle asetettu MURAU-asetuksen mukaiset aikarajat mahdollisten haittojen ehkäisemiseksi ja toiminnan ennakoinniseksi. Toiminnasta tulleiden ilmoitusten, hakemuksesta annettujen lausuntojen sekä toiminnanharjoittajan esityksen perusteella toiminta-aikaa on supistettu melu- ja pölyhaittojen ehkäisemiseksi.

Määräys 4

Alin ottamistaso on hakemuksen mukaisesti +171.0 m N2000. Ylimmän havaitun luonnollisen pohjaveden pinnan yläpuolelle on aina jätettävä vähintään yhden (1) metrin paksuinen suojakerros kaivamatonta maata. Molemmat edellä mainitut ehdot tulee täyttyä. Ottotason alapuolisia massanvaihtoja tai pohjaveden asemaa muuttavaa kaivua ei sallita.

Alueen korkotaso sekä alin ottotaso tulee merkitä näkyvästi maastoon siten, että se on todettavissa koko ottamistoiminnan ajan.

Ottoalueen tulotien varteen tulee pystyttää taulu, josta käy ilmi mm. maa-aineslupan haltija / urakoitsija yhteystietoineen, kiellot tai varoitukset alueella liikkuville sekä luvan voimassaoloaika. Kaikki kyltit ja taulut on pidettävä kunnossa koko lupakauden ajan.

Perustelu

Määräys on asetettu pohjaveden laadun sekä ottotoiminnan suunnitelmallisen etenemisen turvaamiseksi. Alue ei ole luokiteltua pohjavesialuetta, mutta pohjaveden pilaaminen on kielletty myös muuallakin kuin luokitellulla pohjavesialueella. Yhden (1) metrin suojakerrospaksuus on riittävä puustonkin juurille veden kyllästämätöntä maata, että alue voi palautua metsäympäristöksi oton päätyttyä.

Ottotason selkeä merkintä helpottaa sekä valvontaa että itse ottotoimintaa. Yhteystiedot on annettava valvonnan helpottamiseksi. Tiedot myös helpottavat ilmoitusten tekemistä suoraan urakoitsijalle mahdollisesta alueella tapahtuvasta ilkeästä tai onnettomuuksista sinä aikana, kun alueella ei ole toimintaa.

Määräys 5

Toiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää asumiseen käytettävien kohteiden piha-alueilla päivällä (klo 7-22) melun A-painotettua ekvivalenttitasoa (LAeq) 55 dB eikä yöllä (klo 22-7) ekvivalenttitasoa 50 dB. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla melutaso ei saa ylittää päiväohjearvoa 45 dB eikä yöohjearvoa 40 dB. Jos melua on luonteeltaan kapeakaistaista tai iskumaista, tulee tulokseen lisätä 5 dB.

Hakemuksen mukaisesta toiminnasta aiheutuva melutaso tulee mitata lähimmissä häiriintyvissä kohteissa ensimmäisen murskausjakson aikana valvontaviranomaisen kanssa erikseen sovittavalla tavalla. Mittausraportti tulee toimittaa lupaviranomaiselle kuukauden kuluessa sen valmistumisesta. Mittaukset tulee teettää ulkopuolisella asiantuntijalla ja ne on suoritettava ympäristöministeriön ohjeen "Ympäristömelun mittaaminen 1/1995" mukaisesti louhimon ja murskausaseman ollessa normaalisti toiminnassa. Toiminnanharjoittajan tulee melumittausten tulosten perusteella ryhtyä välittömiin tarvittaviin toimenpiteisiin meluhaitan vähentämiseksi.

Valvontaviranomainen voi vastaisuudessa tarvittaessa määrätä toiminnanharjoittajan mittausten avulla selvittämään melutasot lähimmissä altistuvissa kohteissa.

Perustelut

Määräys on annettu, sillä toiminnanharjoittajan tulee olla selvillä YSL:n 6 §:n mukaisesti toimintansa aiheuttamista ympäristövaikutuksista. Lupaviranomainen katsoo, että melumittaus tulee tehdä, sillä toiminta sijaitsee alle 500 metrin etäisyydellä asumiseen käytettävältä alueelta. Aiempaa melumallinnusta ei ole laadittu eikä melumittauksia alueella ole tehty. Ympäristöluvassa on oltava tarpeelliset määräykset päästöraja-arvoista sekä päästöjen rajoittamisesta ja ehkäisemisestä.

Määräys 6

Toimintaa lähetyvillä sijaitsevan asutuksen vuoksi pölyämisen ehkäisemiseen ja pölynhallintaan on kiinnitettävä huomiota. Suunnitelma-alue ja kuljetukset on hoidettava siten, että pölypäästöt jäävät mahdollisimman pieneksi. Pölyhaittoja toiminta-alueella ja tiellä tulee tarvittaessa ehkäistä kastelemalla tai koteloimalla laitteistot tai muulla vastaavalla menetelmällä. Suolan ja kemikaalien käyttö pölyneston yhteydessä on kielletty.

Valvontaviranomainen voi tarvittaessa määrätä toiminnanharjoittajan mittausten avulla selvittämään hiukkaspitoisuudet lähimmissä altistuvissa kohteissa valvontaviranomaisen kanssa erikseen sovittavalla tavalla. Jos pölyämistä ei saada hallintaan, tulee toiminta keskeyttää, kunnes tilanne korjaantuu. Pölynestoa tulee toteuttaa luvan voimassaoloaikana vaikkei alueella olisi toimintaa.

Perustelu

Lupamääräys on tarpeen murskauksesta ja louhinnasta aiheutuvien pölyhaittojen ehkäisyyn ja hallintaan. Määräys on annettu hakijan esityksen ja MURAUS-asetuksen perusteella. Pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi pölynsidontaan ei saa käyttää muuta kuin puhdasta vettä. Ympäristönsuojeluviranomainen voi pölyämisen seurauksena keskeyttää toiminnan siihen asti, että pölyämisen estävä tekniikka saadaan kuntoon tai sääolosuhteet muuttuvat.

Määräys 7

Räjäytyksistä aiheutuvaa melua ja tärinää on ehkäistävä räjäytysteknisin toimenpitein, kuten räjäytettävien kenttien kokoa rajoittamalla ja muita työ- ja toimintatapoja kehittämällä. Räjäytysten aiheuttama tärinä ei saa aiheuttaa ympäristön rakennusten, rakennelmien, valtatie 4 taikka pohjoisen jyrkänteen läheisen maston vaurioitumista.

Räjäytysten aikana tulee järjestää tärinämittauksia niillä lähimmillä asutuilla kiinteistöillä, joilla mittauksia on tähänkin asti suoritettu ja joiden arvioidaan olevan tärinälle alttiilla alueella tai mikäli ympäristönsuojeluviranomainen muuta vaatii. Mittaukset tulee suorittaa näiden kiinteistöjen lisäksi pohjoisen jyrkänteen läheisellä mastolla. Tulokset tulee toimittaa räjäytyksen jälkeen

ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä kiinteistöille, joissa mittauksia on tehty.

Toiminnanharjoittajan tulee viimeistään viikkoa (7 vrk) ennen toiminnan aloittamista toimittaa tieto louhinta-, räjäytys- ja murskausjaksojen alkamis- ja kestoajoista ympäristönsuojeluviranomaiselle ja vähintään niille kiinteistöille, joilla suoritetaan tärinämittauksia.

Perustelu

Vaatimukset tärinämittauksista on annettu valvonnallisista syistä. Vaatimus ilmoitusvelvollisuudesta on annettu valvonnallisista syistä melusta ja pölystä aiheutuvien haittojen ennakoinniseksi.

Määräys 8

Toiminta-alueella sijaitsevasta selkeytysaltaasta tulee ottaa pintavesinäyte sertifioidun näytteenottajan toimesta vuosittain niin, että ensimmäinen näyte otetaan ennen toiminnan aloittamista ja viimeinen toiminnan loputtua. Vesinäytteestä on tutkittava seuraavat ominaisuudet ja aineiden pitoisuudet: pH, sameus, sähkönjohtavuus, COD_{mn}, nitraatti (NO₃), nitriitti (NO₂), ammoniumtyppi (NH₄-N), kokonaistyyppi, kokonaisfosfori ja öljyhiilivedyt (C₁₀-C₄₀).

Valvontaviranomainen voi tarvittaessa muuttaa näytteenottotiheyttä ja määrätä vesinäytteenotosta suunnitelma-alueen ulkopuolella toiminnasta aiheutuvien vesistöpäästöjen selvittämiseksi.

Määrittämenetelmien tulee olla akkreditoituja tai menetelmien luotettavuus tulee osoittaa muulla tavalla. Vesinäytetulokset tulee toimittaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kuukauden sisällä tuloksien valmistumisesta. Määrittäytulosten lisäksi tarkkailuraportista tulee ilmetä näytteenottopäivämäärä, näytteenottaja, näytteenottotapa, määrittäksen tehnyt laboratorio, käytetyt menetelmät sekä niiden mittausepävarmuudet ja akkreditointi.

Perustelu

Ympäristönsuojelulain 46 §:n perusteella luvassa on annettava tarpeelliset määräykset toiminnan vaikutusten tarkkailusta. Pintavesinäytteiden avulla saadaan selville toiminnan vaikutukset pintavesiin. Tulokset raportoidaan viranomaiselle valvonnan mahdollistamiseksi.

Määräys 9

Polttoainesäiliöiden tulee olla kaksoisvaippasäiliöitä tai kiinteästi 100 % valuma-altaallisia säiliöitä (kaksoispohjallinen säiliö on verrattavissa kiinteään valuma-altaaseen). Säiliöissä tulee olla ylitäytönestimet ja tankkauslaitteistot tulee varustaa lukittavilla sulkuventtiileillä. Säiliöiden tarkastuspöytäkirjan tulee olla voimassa.

Polttoaineet ja muut kemikaalit on varastoitava suunnitelma-alueen sisällä eikä niitä saa varastoida alueella silloin, kun alueella ei ole toimintaa. Poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueiden on oltava nesteitä läpäisemättömiä ja reunoiltaan korotettuja. Vuotavia koneita ei saa käyttää toiminta-alueella. Alueella tulee olla käytettävissä imeytysmateriaalia ja saastuneen maan keräysvalmius vuotojen varalta.

Perustelu

Lupamääräykset ovat tarpeen pohjaveden ja maaperän pilaantumisen ehkäisemiseksi. Määräys on annettu ympäristönsuojelulain, MURAU-asetuksen ja hakijan esityksen perusteella.

Määräys 10

Mahdolliset kaivannaisjätteiksi luokiteltavat jätteet tulee käsitellä kaivannaisjätehuoltosuunnitelman mukaisesti ja varastoida ottamissuunnitelmassa ja nykytilannekartassa osoitetulle alueelle siten, että ne voidaan käyttää maisemoinnin yhteydessä kasvualustan muodostamiseen. Varastointi on toteutettava siten, ettei niistä aiheudu vyörymis- tai muuta vaaraa ympäristölle tai ihmisille.

Otetun alueen pohja on muotoiltava niin, ettei alueelle muodostu vettä kerääviä lammikoita. Alueen valumavedet tulee johtaa hallitusti selkeytysaltaaseen kiintoaineksen ja ravinteiden eteenpäin kulkeutumisen ehkäisemiseksi ja estämiseksi ja selkeytysallas tyhjentää tarvittaessa. Toiminnanharjoittajan tulee yhden (1) kuukauden kuluessa tämän päätöksen antamisesta toimittaa ympäristönsuojeluviranomaiselle selkeytysaltaan periaatepiirros kokomittoineen ja selvitys siitä, miten valuma-altaan ja ojaston kuntoa tarkkaillaan.

Alueelle mahdollisesti tehtäviä kuivatusuomia ei saa johtaa suoraan vesistöön. Mikäli toimista huolimatta valumavesien mukana kulkeutuu maa-ainesta, on toiminnanharjoittaja velvollinen huolehtimaan ojaston kunnostuksesta.

Perustelu

Ympäristönsuojelulain 113 §:n mukaan kaivannaistoimintaa koskevassa ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset kaivannaisjätteestä sekä toimintaa koskevasta kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta ja sen noudattamisesta.

Alueen pintavesien johtaminen tulee tapahtua hallitusti, jotta estetään mahdolliset haitalliset vaikutukset luonnonolosuhteisiin. Selkeytysrakenteen kautta johdettaessa valumavesien kiintoaines ei pääse ympäröiviin ojiin ja sitä kautta vesistöihin. Vesien hallittu johtaminen mahdollistaa myös tarvittaessa näytteen ottamisen

valumavesistä ja täten tarkkailun toteuttamisen.

Määräys 11

Jälkihoito- ja maisemointitoimenpiteet on toteutettava koko suunnitelma-alueella luvan voimassaoloaikana. Ottamissuunnitelmasta ja leikkauspiirustuksista poiketen luiskaukset tulee muotoilla siten, ettei alueelle ottotoiminnan jälkeen jää pystysuoria kalliojyrkänkaita vaan seinämät on luiskattava kaltevuuteen 1:2 tai loivemmiksi (kahden metrin matkalla yksi metri laskua). Alueelle tulee muodostaa mahdollisimman nopeasti uusi kasvualusta alueelta kuorittuja pintamaita käyttäen. Lupaviranomaisen erillisen hyväksymisen perusteella on mahdollista tarvittaessa hyödyntää muutakin pilaantumaton eloperäistä materiaalia.

Hakijan on toimitettava Äänekosken kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle uudet leikkauspiirustukset sekä suunnitelma- ja lopputilannekartta yhden (1) kuukauden kuluessa tämän päätöksen antamisesta.

Perustelu

Määräykset ottoalueen muotoilusta ovat tarpeen, jotta alue ottotoiminnan jälkeen sopii ympäröivään maisemaan ja alueella on turvallista liikkua. Maannoskerroksen palauttaminen nopeuttaa kasvillisuuden muodostumista.

Määräys 12

Toiminnan jätehuolto on järjestettävä siten, ettei toiminnasta aiheudu ympäristön roskaantumista, maaperän pilaantumista eikä haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Toiminnassa tulee noudattaa niitä määräyksiä, joita jätehuoltomääräyksissä on annettu jätteiden käsittelystä, lajittelusta ja varastoinnista, vaarallisista jätteistä, vaarallisia jätteitä koskevasta kirjanpidosta, sekä kemikaalien ja vaarallisten jätteiden säiliövarastoinnista.

Perustelu

Jätelain 13 §:n mukaisesti jätteestä tai jätehuollosta ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä taikka muuta näihin rinnastettavaa haittaa. Jätehuoltomääräyksissä annetaan määräykset muun muassa jätehuollosta ja kemikaalien ja vaarallisten jätteiden varastoinnista.

Määräys 13

Toiminnasta tulee pitää käyttöpäiväkirjaa, johon tulee merkitä ainakin seuraavat tiedot:

- murskauksen tuotantotiedot ja käyntiajat
- käytettyjen polttoaineiden laatu- ja kulutustiedot (t/a)
- toiminnassa muodostuneet jätteet ja vaaralliset jätteet, niiden alkuperä, laatu, määrä ja varastointi sekä edelleen toimittaminen
- häiriötilanteet ja onnettomuudet (syy, kesto aika, arvio päästöistä vesiin tai maaperään sekä niiden ympäristövaikutukset ja suoritettavat toimenpiteet)
- pölyämisen leviämisen estämistä varten tehdyt toimenpiteet ajankohtineen
- selkeytysaltaaseen liittyvät toimet (mm. kunnostus, tyhjennys)
- mahdolliset mittaus- ja näytetulokset
- toiminnasta tulleet valitukset ja niiden korjaamiseksi tehdyt toimenpiteet
- maisemoinnin edistyminen

Luvan haltijan on vuosittain helmikuun loppuun mennessä ja pyydettyä toimitettava Äänekosken kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle edellistä vuotta koskeva raportti, josta ilmenevät edellä eritellyt tiedot.

Perustelu

Kirjanpidon ja raportoinnin tarkoituksena on pitää toiminnanharjoittaja ja valvontaviranomainen selvillä toiminnan laadusta ja laajuudesta sekä muista merkityksellisistä asioista ja ympäristövaikutuksista.

Määräys 14

Toiminnanharjoittajan tulee huolehtia siitä, että lupapäätöksessä annetut määräykset toiminnan järjestämisestä saatetaan kaikkien urakoitsijoiden ja aliurakoitsijoiden tietoon.

Perustelu

Luvan haltija on velvollinen saattamaan luvan sisältö lupamääräyksineen urakoitsijoille ja aliurakoitsijoille. Määräyksellä varmistetaan lupamääräysten saattaminen kaikkien osapuolten tietoon.

Määräys 15

Toiminnan häiriötilanteista tai onnettomuuksista (päästöistä ilmaan, vesiin tai maaperään) on viipymättä ilmoitettava pelastusviranomaiselle (112) ja ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Perustelu

Pelastusviranomainen on ensisijainen toimijaviranomainen aineellisen päästön hallinnassa. Sen pitää saada viivytyksettä tietoon vahinko, voidakseen tehdä itse tarvittavat arviot tarvittavista reagoitotoimenpiteistä.

Määräys 16

Ennen ottamisen aloittamista tulee hakijan ilmoittaa toiminnan aloittamisesta. Luvan haltijan on vuosittain tammikuun loppuun mennessä ilmoitettava lupaviranomaiselle edellisenä vuonna otetun maa-aineksen määrä ja laatu sekä vesinäytetulokset. Ottotiedot tulee toimittaa sähköisesti NOTTO-tietojärjestelmän kautta.

Perustelu

Määräys selventää maa-ainesten oton valvontaan liittyviä järjestelyjä ja maa-ainesten ottajan velvollisuuksia. Maa-aineslain mukaisesti maa-ainesluvan haltijan tulee vuosittain ilmoittaa ottamiensa maa-ainesten määrä myös, vaikka ottoa ei ole ollut.

Määräys 17

Toiminnalle on määrättävä yhteyshenkilö, jonka yhteystiedot on toimitettava ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Toiminnassa tapahtuvista olennaisista muutoksista, pitkäaikaisesta keskeyttämisestä tai lopettamisesta on ilmoitettava hyvissä ajoin Äänekosken kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Mikäli lupa maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle tai toiminnan yhteyshenkilö vaihtuu, on siirrosta viipymättä ilmoitettava lupaviranomaiselle.

Luvan haltija vastaa lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen. Mikäli luvan haltija menee konkurssiin ja pesä jatkaa ottotoimintaa, tulee siitä tehdä ilmoitus lupaviranomaiselle tai siirtää lupa 6 kk:n kuluessa konkurssin alkamisesta toiselle haltijalle. Ellei ilmoitusta tai siirtoa ole tehty, lupa raukeaa ja viranomainen teettää tarpeelliseksi katsomansa jälkihoitotyöt käyttämällä vakuutta.

Perustelu

Ilmoitukset toimintaa koskevista muutoksista ovat tarpeen toiminnan valvonnan, vakuuden hoitamisen sekä ympäristöluvan muutostarpeen arvioinnin takia. Valvontaviranomaiselle ilmoittaminen mahdollistaa oikea-aikaisen toiminnassa tapahtuvien muutosten seurannan, valvonnan sekä uuden lupakäsittelyn tarpeellisuuden arvioimisen. Ympäristöluvassa on annettava toiminnan lopettamista koskevat määräykset.

Perustelut

Maa-aineslain (MAL 555/1981) 6 §:n mukaan lupa maa-ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty, eikä ottaminen ole ristiriidassa MAL 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-aineksenotto on alkanut hakemuksen mukaisella alueella vuonna 2009 ja alueen välittömässä läheisyydessä on ollut kiviaineksen ottoa vuosina 1987-1997. Toiminnasta on tullut

ilmoituksia ympäristönsuojeluviranomaiselle tärinää ja pölyämistä koskien ja näitä koskevat määräykset ja tarkkailu on erityisesti huomioitu lupamääräyksissä. Ympäristönsuojelulain 48 §:n mukaan ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää ympäristönsuojelulain, jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset. Äänekosken kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että harjoitettaessa toimintaa lupahakemuksen ja annettujen lupamääräysten mukaisesti Haapasora Oy:n hakemuksen mukainen toiminta täyttää yllä mainitusti maa-aineslain, ympäristönsuojelulain, jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset sekä ne vaatimukset, jotka luonnonsuojelulain ja sen nojalla on säädetty.

Toiminnasta ei ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan aiheudu terveyshaittaa, merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityistä luonnonolosuhteiden huonontumista eikä eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 §:n 1 mom. tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Toiminnan sijoituspaikka täyttää ympäristönsuojelulain 11 §:n mukaiset edellytykset. Kaavoituksellista estettä toiminnalle ei ole. Toiminnanharjoittajalta on vaadittu vakuus asianmukaisen jätehuollon, seurannan, tarkkailun ja toiminnan lopettamisessa tai sen jälkeen tarvittavien toimien varmistamiseksi. Luvassa on annettu tarpeelliset määräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaisesti.

Maa-aineslain (555/1981) 10 §:n mukaisesti lupa voidaan erityisistä syistä myöntää kalliokiven louhinnan osalta enintään 20 vuodeksi, jos se hankeen laajuuteen, esitetyn suunnitelman laatuun ja muihin aineiden ottamisessa huomioon otettaviin seikkoihin nähden katsotaan sopivaksi. Ympäristönsuojeluviranomainen ei näe estettä luvan myöntämiselle 20 vuoden ajalle, koska edellytykset maa-aineslain (555/1981) 10 §:n osalta täyttyvät. Ottoalue sijoittuu antoisuudeltaan runsaalle kalliomuodostumalle, jonka läheisyydessä on ollut kiviaineksen ottotoimintaa 1980-luvun lopulta alkaen ja nykyinen toiminta alueella on jatkuvaa ja vilkasta. Maa-ainesten kestävän käytön näkökulmasta jo olemassa olevan ottoalueen mahdollisimman tehokas hyödyntäminen uusien alueiden aukaisemisen sijaan on sellaista kestävää hyödyntämistä, jonka jatkumisen turvaaminen on perusteltua.

**Lausuntoihin,
muistutuksiin ja
mielipiteisiin
vastaaminen**

Annetut lausunnot, muistutukset ja mielipiteet on huomioitu lupamääräyksissä 2-11 ja 13 sekä niiden perusteluissa.

Teiden käyttäjien liikenneturvallisuus tai liikennöinti yleisellä tai yksityisellä eivät ole ympäristönsuojeluviranomaisen toimivallassa eikä niistä täten voida tässä lupapäätöksessä määrätä. Keski-Suomen ELY-keskus on antanut päätöksen alueen liikennöintiä koskien.

Ympäristönsuojeluviranomainen on saanut louhosta lähinnä sijaitsevan asuinkiinteistön (300 m) asukkaalta tiedon, että kiinteistöllä sijaitsee kaivo. Kaivon vettä ei käytetä talousvetenä sen suuresta rautapitoisuudesta johtuen. Kaivovettä käytetään kodinkoneiden pyörittämiseen ja suihkuvetenä. Juomavesi ja saunassa käytettävä löylyvesi tuodaan kiinteistölle erikseen kanistereissa. Kaivovettä ei tutkita säännöllisesti eikä sen näytteenotto- tai ylläpitohistoriasta ole tietoja. Saatujen tietojen perusteella ei ole tarpeen antaa kaivon vedenlaadun tarkkailuun liittyviä määräyksiä.

Luvan voimassaolo Lupapäätös on voimassa 30.9.2042 saakka. Toiminnan olennaiseen muuttamiseen on oltava lupa (YSL 29 §).

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Jos asetuksella annetaan tämän lain tai jätelain nojalla jo myönnetyn luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava (YSL 70 §).

Päätöksen täytäntöönpano

Tämä päätös on täytäntöönpanokelpoinen muutoksenhausta huolimatta.

Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta

Tämän päätöksen mukainen toiminta voidaan aloittaa ennen päätöksen lainvoimaisuutta, kun toimitetaan tässä päätöksessä vaadittu vakuus 78 700 € ja se ulotetaan kattamaan myös toiminta ennen lainvoimaisuutta.

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Tästä päätöksestä peritään maksua 6 840 €.

Maksu määräytyy Äänekosken kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen voimassa olevan taksan mukaisesti. Maa-aineslain 4 a §:n mukaisen maa-aineslupahakemuksen ja ympäristönsuojelulain 47 a §:n mukaisen ympäristölupahakemuksen yhteiskäsittelystä peritään maa-aineslupan maksu kokonaisuudessaan sekä 50 % maksutaulukon mukaisesta ympäristölupamaksusta, kuitenkin yhteensä vähintään kyseisen toiminnan ympäristölupataksan mukainen maksu. Maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaista oikeutta aloittaa ottotoiminta muutoksenhausta huolimatta koskevan asian ja vakuuden käsittelystä pääasian yhteydessä peritään taksan mukainen lisämaksu. Lisäksi veloitetaan kuuluttamisesta aiheutuvat todelliset kustannukset.

Valvontamaksu

Valvontamaksu peritään kunakin vuonna määräämishetkellä voimassa olevan taksan mukaisesti.

Vakuus

Luvan saajan tulee ennen toiminnan aloittamista asettaa 78 700 euron suuruinen vakuus mahdollisten alueen jälkihoidosta aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi.

Vakuuden on oltava Äänekosken kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen nimiin tehty pankkitalletus, jolle on annettu kuittaamattomuustodistus, tai luotto-, vakuus tai muun ammattimaisen rahoituslaitoksen realisoitavissa oleva omavelkainen tai vastaava takaus. Vakuuden määrää on mahdollista eri päätöksellä muuttaa luvan voimassaoloaikana. Vakuuden tulee olla voimassa ennen toiminnan aloittamista ja sen tulee olla voimassa vähintään yhden (1) vuoden tämän päätöksen voimassaoloajan jälkeen ja sittenkin niin kauan, kunnes vaaditut jälkityöt on tehty. Vakuus palautetaan vasta hyväksytyn loppukatselmuksen jälkeen.

Ympäristöministeriön julkaisussa 2020:24, Maa-ainesten ottaminen - opas ainesten kestäväään käyttöön, on esitetty, että soran ottamisalueiden jälkihoidon kustannukset 5 000-15 000 €/ha. Äänekosken kaupungissa, jos erityisiä perusteita ei ole esitetty, käytetään kalliokiviaineksen ottoaluetta 10 000 €/ha.

Hakemuksessa ottoalueen pinta-alaksi on ilmoitettu 3,10 ha ja suunnitelma-alueeksi 7,87 ha.

**Sovellettavat
säädökset**

Maa-aineslaki 555/1981
Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta 926/2005
Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä 190/2013
Ympäristönsuojelulaki 527/2014
Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta 713/2014
Jätelaki 646/2011

Muut ohjeet ja määräykset

Sydän-Suomen Jätelautakunta 16.4.2019 (§ 23). Kunnalliset jätehuoltomääräykset

Ympäristöministeriön julkaisu 2020:24. Maa-ainesten ottaminen - opas ainesten kestäväään käyttöön. Ympäristöministeriö, Helsinki 2020

Äänekosken kaupungin maa-aineslupa- ja valvontaviranomaisen taksa (Ympäristölautakunta 20.5.2020 liite nro 2 § 16)

Äänekosken kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksa (Ympäristölautakunta 20.5.2020 liite nro 3 § 16)

Toimivalta

Äänekosken kaupungin hallintosäätö 31 § / ympäristöpäällikkö 8. kohta.

Valmistelija

Ympäristötarkastaja Jatta Heikkinen

Allekirjoitus

Ympäristöpäällikkö Hanna Ahonen

**Päätöksestä
tiedottaminen**Päätös

Hakija

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Äänekosken kaupungin kaavoitusviranomainen

Terveystieteiden tutkimuskeskus

Äänekosken kaupungin ympäristölautakunta

Ilmoitus päätöksestä

Asianosaisille, joille on lähetetty lupahakemuksesta erityistiedoksianto sekä niille, jotka ovat esittäneet lupahakemuksesta muistutuksia, vaatimuksia tai mielipiteitä.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä kuulutetaan Äänekosken kaupungin virallisella ilmoitustaululla www.aanekoski.fi. Päätös on nähtävillä valitusajan osoitteessa www.aanekoski.fi. Tieto päätöksestä julkaistaan Pikkukaupunkilainen- lehdessä ja Äänekosken Kaupunkisanomat-lehdessä.

Muutoksenhaku

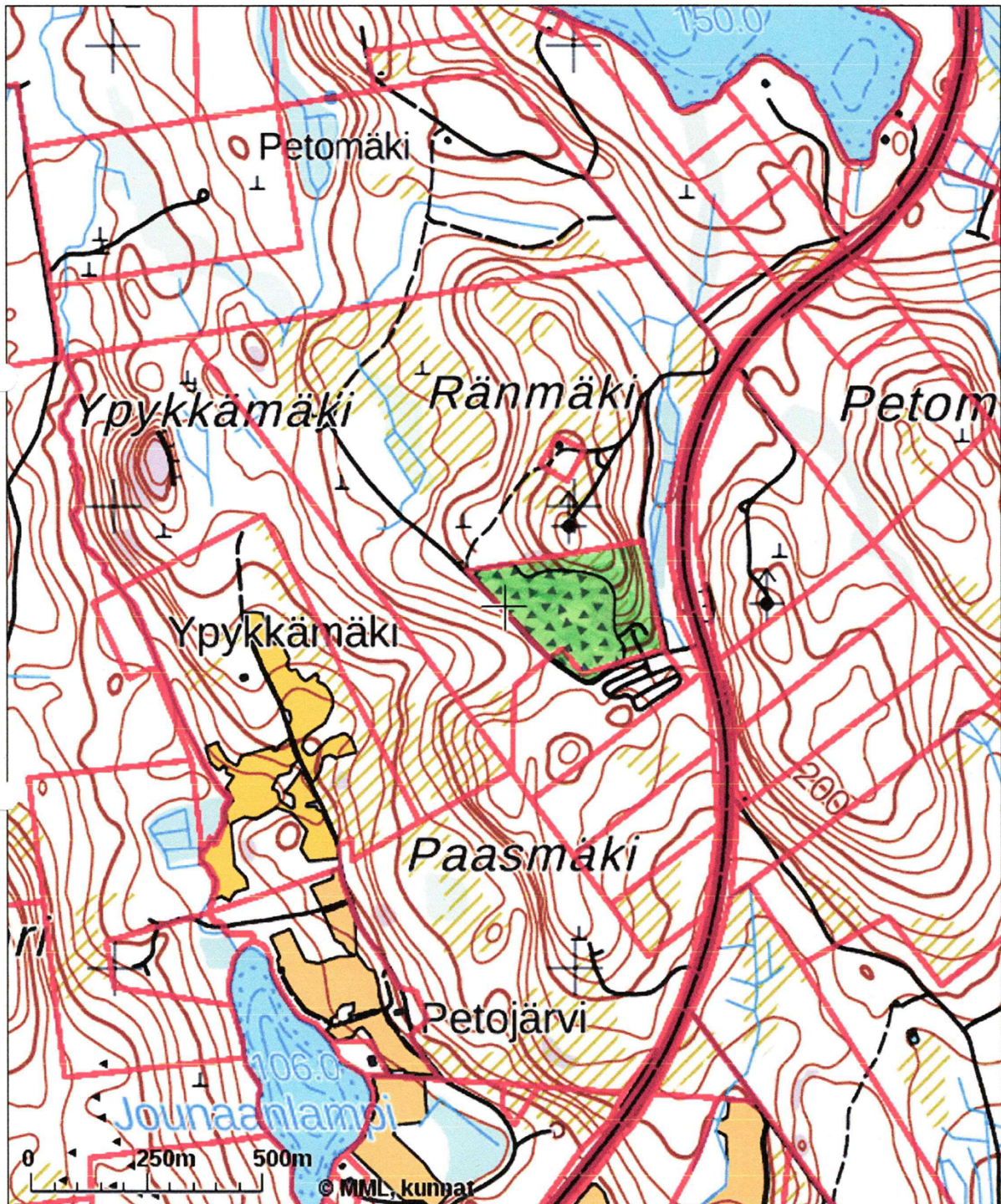
Tähän päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta (valitusosoitus liitteenä).

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Liitteet

1. Sijaintikartta
2. Valitusosoitus

1. Sijaintikartta

Tulosteen keskipisteen koordinaatit (ETRS-TM35FIN): N: 6950783.377, E: 435844.9085

2. Valitusosoitus

VALITUSOSOITUS / Hallintovalitus / YSL / MAL / Yhteislupa

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Valitusaika

Valitus on jätettävä hallinto-oikeudelle 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tavallinen sähköinen tiedoksianto katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei lueta määräaikaan.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, toiminnan sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät, valtion valvontaviranomainen sekä vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ja asiassa yleistä etua valvova viranomainen. Valitusoikeus on myös kunnan jäsenellä.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi)
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faksilla tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valitukseen tulee liittää seuraavat asiakirjat

- Päätös, johon haetaan muutosta valitusosoituksineen. Päätöksen voi toimittaa alkuperäisenä tai jäljennöksenä.
- Tieto siitä, milloin päätös on annettu tiedoksi, esim. kopio saantitodistuksesta tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta.

- Asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu päätöksen tehneelle viranomaiselle.
- Asiamiehen on liitettävä valitukseen valtakirja. Valtakirjaa ei kuitenkaan yleensä vaadita asianajajalta tai yleiseltä oikeusavustajalta.

Valituksen toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan lähettää myös faksina tai sähköpostilla, jolloin valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon yhteystiedot

käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, 4. krs
postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa
puhelin: 029 56 42780
faksi: 029 56 42760
sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
aukioloaika: klo 8–16.15

Oikeudenkäyntimaksu

Vaasan hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 260 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Liitetään päätökseen / otteeseen